

Forskrift om innhold i og merking av tobakksvarer

Dato	FOR-2003-02-06-141
Departement	Helse- og omsorgsdepartementet
Publisert	I 2003 hefte 3
Ikrafttredelse	06.02.2003, 30.09.2003, 01.01.2004
Sist endret	FOR-2009-09-24-1245 fra 01.01.2010
Endrer	FOR-1995-12-15-1035
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-1973-03-09-14-§3, LOV-1973-03-09-14-§4, LOV-1973-03-09-14-§7, LOV-1973-03-09-14-§9, LOV-1973-03-09-14-§10, LOV-1976-06-11-79-§15, LOV-1976-06-11-79-§4
Kunngjort	14.02.2003
Korttittel	Forskrift om innhold i og merking av tobakksvarer

Kapitteleversikt:

Kapittel I. Innledende bestemmelser (§§ 1 - 3)

Kapittel II. Innhold i tobakksvarer (§§ 4 - 8)

Kapittel III. Merking av tobakksvarer (§§ 9 - 17)

Kapittel IV. Administrative bestemmelser (§§ 18 - 24)

Vedlegg 1 til forskrift 6. februar 2003 nr. 141 om innhold i og merking av tobakksvarer

Hjemmel: Fastsatt av Helsedepartementet (nå Helse- og omsorgsdepartementet) 6. februar 2003 med hjemmel i lov av 9. mars 1973 nr. 14 om vern mot tobakkskader (tobakkskadeloven) § 3, § 4, § 7, § 9 og § 10 og lov av 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester § 15 jf. § 4.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XXV nr. 3 og 4 (direktiv 2001/37/EF).

Endringer: Endret ved forskrifter 17 feb 2003 nr. 174, 5 juni 2003 nr. 718, 24 sep 2009 nr. 1245.

Kapittel I. Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Formålet med denne forskriften er å begrense de helseskader som bruk av tobakk medfører.

§ 2. Geografisk virkeområde

Forskriften gjelder også for Svalbard og Jan Mayen.

§ 3. Definisjoner

I denne forskrift menes med

1. *tobakksvarer*: varer som kan røykes, innsnuses, suges eller tygges såfremt de helt eller delvis er fremstilt av tobakk, og selv om varen er genetisk modifisert;
2. *tjære*: nikotinfritt anhydridkondensat av ufiltrert røyk;
3. *nikotin*: nikotinalkaloider;

4. *ingredienser*: alle stoffer eller bestanddeler unntatt tobakksblader eller andre naturlige eller ubearbeidede deler av tobakksplanten som anvendes ved fremstilling eller tilberedning av tobakksvarer, og som finnes i det endelige produkt. Dette gjelder stoff og bestanddeler både i endret eller uendret form, herunder i papir, filter, blekk og limemiddel.

Kapittel II. Innhold i tobakksvarer

§ 4. *Tillatt innhold av tjære, nikotin og karbonmonoksid i sigarettøyk*

Røyk fra sigaretter som føres inn i Norge, tilvirkes, omsettes eller på annen måte overdras, skal ikke inneholde mer enn

1. 10 mg tjære per sigarett;
2. 1 mg nikotin per sigarett;
3. 10 mg karbonmonoksid per sigarett.

Bestemmelsen gjelder ikke den varekvoten som reisende til Norge på lovlig måte kan innføre toll- og avgiftsfritt. Den gjelder heller ikke mindre kvanta tobakksvarer som tas inn i landet til eget bruk som reisegods eller gavesendinger.

§ 5. *Målemetoder for innhold av tjære, nikotin og karbonmonoksid i sigarettøyk*

Innholdet av tjære, nikotin og karbonmonoksid skal måles etter ISO-standard 4387 når det gjelder tjære, ISO 10315 når det gjelder nikotin og ISO 8454 når det gjelder karbonmonoksid. Nøyaktigheten av målinger av nikotin og tjære kontrolleres ved hjelp av ISO 8243-standarden.

§ 6. *Rapportering om måling av tjære, nikotin og karbonmonoksid*

Direktoratet kan kreve at målingene av tjære, nikotin og karbonmonoksid i sigarettøyk utføres eller kontrolleres av laboratorier godkjent og overvåket av direktoratet.

Direktoratet kan videre kreve at produsenter og importører av tobakksvarer utfører undersøkelser for å vurdere innholdet av andre stoffer som avgis av deres produkter fordelt på tobakksvaremerke og type. Hovedmålet med undersøkelsene er å vurdere de helseskadelige effektene av disse stoffene, herunder deres avhengighetsskapende effekt. Direktoratet kan videre kreve at disse undersøkelsene kontrolleres av godkjente laboratorier.

Resultatene fra undersøkelsene skal årlig forelegges direktoratet. Denne årlige rapporteringsplikten kan fastsettes til lengre intervaller dersom varespesifikasjonen ikke er endret.

Direktoratet har ansvaret for å offentliggjøre opplysningene fremskaffet i medhold av denne bestemmelsen, så langt lovbestemt taushetsplikt ikke er til hinder for offentliggjøring, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2.

0 Endret ved forskrift 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

§ 7. *Opplysningsplikt mv.*

Direktoratet skal pålegge produsenter og importører av tobakksvarer å innlevere lister med opplysninger om tobakksvarers innhold. Denne listen skal inneholde opplysninger om alle ingredienser, med eksakt mengdeangivelse av ingrediensene som benyttes ved fremstilling av tobakksvarer, oppdelt per merkenavn og type. Sammen med listen skal det følge en erklæring som angir formålet med de aktuelle ingrediensene som er benyttet i de aktuelle tobakksvarene. Erklæringen skal opplyse om ingrediensenes funksjon og kategori. Listen skal også inneholde alle de toksikologiske opplysningene produsenten eller importøren har til rådighet om de aktuelle ingrediensene, både før og etter forbrenning. Hensikten med disse opplysningene er å avklare ingrediensenes helsemessige virkning, med særlig vekt på deres avhengighetsskapende effekt. Alle de ingrediensene som inngår i de aktuelle tobakksvarene skal oppføres på listen i rekkefølge ordnet etter fallende vekt. Innhenting av opplysninger i medhold av denne bestemmelsen skal skje årlig.

Direktoratet skal sørge for at opplysninger innhentet i medhold av denne bestemmelsen offentliggjøres. Direktoratet skal utarbeide en årlig rapport og sørge for at denne blir kjent for allmennheten. Direktoratet har ansvaret for å offentliggjøre opplysningene fremskaffet i medhold av denne bestemmelsen, så langt lovbestemt taushetsplikt ikke er til hinder for offentliggjøring, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2.

0 Endret ved forskrift 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

§ 8. *Forbud mot bruk av avhengighetsfremmende ingredienser*

Direktoratet kan forby bruken av ingredienser som forsterker tobakksvarers avhengighetsskapende effekt.

0 Endret ved forskrift 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

Kapittel III. Merking av tobakksvarer

§ 9. *Alminnelige bestemmelser om merkeplikt for tobakksvarer*

Det er forbudt å føre inn i Norge, omsette eller på annen måte overdra tobakksvarer dersom tobakksvarepakningen ikke er merket i samsvar med denne forskriften. Merkeplikten gjelder ikke den varekvoten som reisende til Norge på lovlig måte kan innføre toll- og avgiftsfritt. Merkeplikten gjelder heller ikke mindre kvanta tobakksvarer som tas inn i landet til eget bruk som reisegods eller gavesendinger.

§ 10. *Helseadvarsel*

Alle tobakksvarepakninger, med unntak av pakninger for røykfri tobakk, skal merkes med

- a) en generell advarsel: «Røyking dreper» eller «Røyking er svært skadelig for deg og dine omgivelser», og
- b) en av kombinasjonsadvarslene i vedlegg 1 til denne forskrift.

Den generelle advarselen skal dekke minst 30 prosent av pakningens mest iøynefallende side. Kombinasjonsadvarselen skal dekke minst 40 prosent av pakkens andre brede side. Dersom ytre emballasje ikke er gjennomiktig, skal også den være påført advarslene ved detaljistsalg.

For pakninger beregnet på andre tobakksprodukter enn sigaretter, der overflaten på pakningens side er større enn 75 cm², skal området for hver av advarslene være minst 22,5 cm².

Alle advarslene skal alterneres, slik at hver og en av dem forekommer like regelmessig.

0 Endret ved forskrift 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

§ 11. *Helseadvarslene for røykfrie tobakksvarer*

Røykfri tobakk skal merkes med følgende advarsel:

«Denne tobakksvaren kan være helseskadelig og er avhengighetsskapende.»

Advarselen skal trykkes på pakningens mest iøynefallende side og dekke minst 30 prosent av denne siden.

Ved detaljistsalg skal advarselen også trykkes på eventuell ytre emballasje, dog ikke dersom den ytre emballasjen er gjennomiktig.

Når det gjelder pakninger der den mest iøynefallende siden er større enn 75 cm², skal området for advarselsteksten være minst 22,5 cm².

§ 12. *Henvising til Røyketelefonen*

En henvising til «Røyketelefonen 800 400 85» skal plasseres i tilknytning til advarslene etter § 10 og § 11, men utenfor det området som er reservert for advarselsmerkingen. Henvisningen skal fremkomme på begge pakningens brede sider.

0 Endret ved forskrift 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

§ 13. *Begrensninger av egen merking*

Den som produserer, importerer eller omsetter tobakksvarer, kan ikke ved symbol eller tekst på pakningene gi egne opplysninger om de helsemessige konsekvenser ved å røyke, eller endre kombinasjonsadvarslene med tillegg, tilpasninger eller lignende.

0 Endret ved forskrift 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

§ 14. *Innholdsdeklarasjon på sigarettpakker*

Sigarettpakker skal være påtrykt en deklarasjon som angir innhold av tjære, nikotin og karbonmonoksid i røyk fra en sigarett. Deklarasjonen skal være trykt på en av sidene av sigarettpakken slik at den dekker minst 10 prosent av denne sideflaten.

§ 15. *Utforming av advarselsmerking og innholdsdeklarasjon*

Merking etter § 10 første ledd bokstav a, § 11 og § 14 skal være:

- tydelige og lette å lese og teksten skal være på norsk,
- trykt med sort, fet skrift av typen Helvetica på hvit bakgrunn,
- trykt med skriftstørrelse som sikrer at advarselsteksten dekker mest mulig av det området som er reservert for den,
- trykt med små bokstaver unntatt der store bokstaver kreves av grammatiske grunner,
- sentrert på det reserverte området av pakkens overflate,
- parallel med pakkens øverste kant, samt
- omgitt av en svart kantlinje som er minst 3 mm og maksimalt 4 mm bred, utenfor det området som er reservert for advarselsmerking og innholdsdeklarasjon.

Kravene etter bokstav f og g gjelder likevel ikke for merking i henhold til § 11.

Kombinasjonsadvarslere etter § 10 første ledd bokstav b skal omgis av en svart kantlinje som er minst 3 mm og maksimalt 4 mm bred, utenfor det området som er reservert for advarselsmerking, og utformes slik at kantlinjen ikke forstyrrer advarselens tekst eller bilde.

Med mindre annet er angitt i fjerde ledd skal kombinasjonsadvarslene

- gjengis i riktig format og proporsjon i samsvar med bildene i vedlegg 1 til forskriften,
- dekke det området som er reservert for kombinasjonsadvarselen,
- plasseres parallelt med pakningens øverste kant og i samme retning som andre opplysninger på pakningen og
- minimum gjengis i firkanttrykk (CMYK) raster - 133 linjer per tommer.

Hvis det er nødvendig av hensyn til pakningens størrelse, kan kombinasjonsadvarslene endres i samsvar med følgende:

- Tekstavsnitt kan redigeres grafisk ved hjelp av endringer i skriftstørrelse og linjeskift så teksten blir lett å lese.
- Dersom kombinasjonsadvarselen gis i tekstform, kan skriftstørrelse og linjeskift endres. Forholdet mellom det området som opptas av henholdsvis den illustrerende teksten og den supplerende advarselen i tekstform, må ikke endres.
- Grafisk redigering av kombinasjonsadvarslere, som inneholder fotografi eller en annen illustrasjon, skjer ved en proporsjonal skalering av illustrasjonen og ved å endre forholdet mellom det området som brukes til henholdsvis illustrasjonen og den supplerende advarsel i tekstform på følgende måte:
 - Hvis forholdet mellom høyden og bredden av kombinasjonsadvarselen er under 0,8 kan den supplerende advarsel i tekstform, hvis denne er under illustrasjonen, flyttes over til høyre for illustrasjonen.
 - Hvis forholdet mellom høyden og bredden av kombinasjonsadvarselen er over 1,2 kan den supplerende advarsel i tekstform, hvis denne er ved siden av illustrasjonen, flyttes under illustrasjonen.

Merking etter § 10, § 11 og § 14 skal ikke:

- trykkes på pakkens skatteemerke eller lignende
- trykkes på gjennomsliktig omslag
- trykkes slik at de kan fjernes eller ødelegges
- skjules, tildekkes eller forstyrrer av andre bilder, tekst eller lignende
- bli ødelagt når pakken åpnes.

På andre tobakksvarer enn sigaretter kan både helseadvarslene og innholdsdeklarasjon festes på pakningen ved selvklebende merker, dersom disse merkene ikke kan fjernes.

0 Endret ved forskrift 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

§ 16. Identifisering og sporing av tobakksvarer

For å sikre at alle tobakksvarer kan identifiseres og spores, skal hver enkelt pakke merkes med batchnummer eller lignende. Tidspunkt og sted for fremstillingen skal fremgå av merkingen.

§ 17. Villedende produktbetegnelser

For at forbrukere ikke skal villedes med hensyn til helseskader ved tobakksbruk, er det forbudt å føre inn i Norge, tilvirke, selge eller overdra tobakksvarer som ved tekst, navn, varemerke, illustrasjoner eller andre tegn antyder at et spesielt tobakksprodukt er mindre helseskadelig enn andre.

Kapittel IV. Administrative bestemmelser

§ 18. Tilsyn

Direktoratet fører tilsyn med at reglene i denne forskriften overholdes.

0 Endret ved forskrift 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

§ 19. Pålegg om retting og tvangsmulkt

Direktoratet kan pålegge retting og fastsette tvangsmulkt etter bestemmelsene i tobakkskadeloven § 8. Slike vedtak kan påklages til Markedsrådet.

0 Tilføyd ved forskrift 5 juni 2003 nr. 718 (i kraft 1 juli 2003). Endret ved forskrift 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

§ 20. Dispensasjon

Direktoratet kan i særskilte tilfeller gi dispensasjon fra denne forskriften. Slikt vedtak må ikke stride mot forpliktelser som følger av EØS-avtalen.

0 Endret ved forskrifter 5 juni 2003 nr. 718 (i kraft 1 juli 2003, tidligere § 19), 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

§ 21. Klage

De vedtak som direktoratet treffer i medhold av denne forskriften kan klages inn for departementet etter forvaltningslovens kapittel VI.

0 Endret ved forskrifter 5 juni 2003 nr. 718 (i kraft 1 juli 2003, tidligere § 20), 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

§ 22. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer forbud eller påbud gitt i eller i medhold av denne forskriften straffes med bøter. Medvirkning straffes på samme måte. Forsøk straffes som fullbyrdet forseelse.

0 Endret ved forskrift 5 juni 2003 nr. 718 (i kraft 1 juli 2003, tidligere § 21).

§ 23. Overgangsregler

Sigarettpakker må være merket med kombinasjonsadvarsel ved omsetning i Norge til detaljist fra og med 1. januar 2011, og til forbruker fra og med 1. juli 2011.

Andre tobakksprodukter enn sigaretter samt ytre emballasje må være merket med kombinasjonsadvarsel ved omsetning i Norge til detaljist fra og med 1. juli 2011, og til forbruker fra og med 1. januar 2012.

I overgangsperioden gjelder merkebestemmelsene slik de var før ikrafttredelse av forskrift 24. september 2009 nr. 1245 om endringer i forskrift 6. februar 2003 nr. 141.

0 Tilføyd ved forskrift 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

§ 24. *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft straks. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift av 15. desember 1995 nr. 1035 om merking av tobakksvarer og om tjære- og nikotininnhold i sigaretter.

0 Endret ved forskrifter 5 juni 2003 nr. 718 (i kraft 1 juli 2003, tidligere § 22), 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010, tidligere § 23).

Vedlegg 1 til forskrift 6. februar 2003 nr. 141 om innhold i og merking av tobakksvarer

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

0 Vedlegg 1 tilføyd ved forskrift 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).